

Phát huy giá trị kiến trúc nhà ở truyền thống miền Tây Nam bộ trong thiết kế nhà ở tại vùng nông thôn mới của Cần Thơ

Promoting architectural values of Southwest traditional houses in the housing design of new countryside region of Can Tho province develop the value of housing

> TS.KTS TRƯƠNG THỊ THANH TRÚC¹; KTS TRẦN HUỲNH LONG²

¹ GV Khoa Kiến trúc ; Trường Đại học Kiến trúc TP.HCM

Email: truc.truongthithanh@uah.edu.vn

² HVCH ngành: Kiến trúc ; Trường Đại học Kiến trúc TP.HCM

Email: huynhlongtran14950@outlook.com

TÓM TẮT

Kiến trúc nhà ở truyền thống miền Tây Nam bộ (TNB) là sự kết tinh của trí tuệ và công sức lao động của nhiều thế hệ cư dân vùng Đồng bằng sông Cửu Long. Ngày nay những kiến trúc này đã trở thành di sản, thể hiện bản sắc văn hóa của vùng đất TNB. Loại hình kiến trúc nhà ở này vẫn còn lưu giữ nhiều yếu tố phù hợp với điều kiện tự nhiên, kinh tế, văn hóa của TP Cần Thơ nhất là ở các khu vực nông thôn mới. Việc nghiên cứu và phát huy các giá trị của loại hình kiến trúc nhà ở truyền thống miền TNB sẽ góp phần giữ gìn bản sắc kiến trúc của địa phương trong việc thiết kế, xây dựng nhà ở phục vụ yêu cầu phát triển ở các vùng nông thôn mới của TP Cần Thơ.

Từ khóa: Kiến trúc truyền thống; nhà ở; miền Tây Nam bộ; nông thôn mới.

ABSTRACT

The traditional architecture of the Southwest region is the crystallization of wisdom and hard work of many generations living in the Mekong Delta. Today, these architectures are heritages, expressing the cultural identity of the Southwest region. This type of housing architecture still retains many elements that are suitable to the natural, economic and cultural conditions of Can Tho city, especially in the new countryside areas. The values of traditional house architecture in this region need to be studied and promoted in order to preserve the local architectural identity in the design and construction of houses that contributes to the development of Can Tho new countryside.

Keywords: Traditional architecture; housing; southwest region; new countryside.

1. NHỮNG GIÁ TRỊ CỦA KIẾN TRÚC NHÀ Ở TRUYỀN THỐNG MIỀN TÂY NAM BỘ:

1.1. Về giá trị quy hoạch và bố cục mặt bằng

Tục ngữ có câu “lấy vợ đan bà, làm nhà hướng Nam”, tuy vậy, người miền TNB lại không quá chú trọng đến hướng nhà như những vùng miền khác, họ chỉ chú trọng đến hướng tốt cho việc trồng trọt, chăn nuôi, sản xuất hoặc kinh doanh buôn bán của gia đình là phụ thuộc vào đường bộ hoặc đường thủy, nên nhà ở tại đây thường quay ra theo mặt sông hoặc đường lộ chính.

Trong bố cục tổng mặt bằng của kiến trúc nhà ở truyền thống miền TNB ta có thể thấy được những giá trị trong sự hòa hợp giữa kiến trúc và tự nhiên thông qua những đặc điểm như cách tổ chức không gian mở và phân tán, kết nối giữa các khối nhà bằng hành lang, sân trong,... tạo điều kiện cho việc thông gió, chiếu sáng một cách tự nhiên. Đồng thời cách quy hoạch khuôn viên ngôi nhà còn thể hiện được tính đoàn kết trong cộng đồng, tính hiếu khách của người Nam Bộ qua việc phân chia ranh giới đất đai có tính ước lệ như dùng bờ mương, hàng dừa,... hoặc nếu có cổng rào thì làm thấp và luồn rộng mở.

1.2. Về giá trị kiến trúc

1.2.1. Về tổ chức không gian chức năng và ứng xử với điều kiện tự nhiên

Không gian chức năng được phân chia rõ ràng và linh hoạt từ bên trong cho đến ngoài của ngôi nhà: Không gian sinh hoạt chung thường được đặt ở nhà dưới hoặc ở hàng hiên xung quanh nhà; Không gian tiếp khách quý thì được bố trí ở nhà trên, gần không gian thờ cúng; Không gian thờ cúng thì đặt ở gian giữa và là nơi trang trọng nhất trong nhà; Không gian riêng tư đều bố trí phía sau gian thờ; Không gian dành cho hoạt động sản xuất được bố trí cả ở trước và sau nhà tùy theo quy mô lớn nhỏ.

Cách tổ chức và bài trí không gian trong ngôi nhà cho thấy người dân vùng TNB luôn ứng xử hài hòa, nương theo điều kiện tự nhiên như là: Chiếu sáng tự nhiên; thông gió tự nhiên; che mưa tạt, che nắng hắt bằng giải pháp mái hiên; bố trí không gian xanh xen kẽ với không gian kiến trúc.

1.2.2. Về hình thức kiến trúc và cách thức trang trí

Có thể dựa vào những đặc điểm của mặt đứng và các cách thức trang trí để nhận biết các giá trị về hình thức kiến trúc của ngôi nhà truyền thống miền TNB. Trong đó, hình thức kiến trúc nhà ở truyền thống được thể hiện qua các đặc tính cơ bản của thẩm mỹ kiến trúc như: tính hình học, tính đối xứng, tính văn luật và nhịp điệu,... và luôn bảo toàn tỷ lệ vàng của hình học cơ bản.

Cách thức trang trí nhà ở nông thôn miền TNB phụ thuộc chủ yếu vào kinh tế của từng hộ gia đình mà cho ra nhiều phong cách trang trí khác nhau. Thông thường là nhà có kết cấu gỗ nên chạm khắc hoa văn mang đậm phong cách địa phương, tuy nhiên cũng có những ngôi nhà được trang trí ở bên ngoài nhà như: cột hiên, tường ngoài, vòm cửa,... theo phong cách của phương Tây, nhưng bên trong vẫn trang trí theo phong cách truyền thống để thích hợp với cách sinh hoạt thường nhật và thờ cúng tổ tiên của gia đình.

1.2.3. Về kết cấu và vật liệu xây dựng:

Điểm nổi bật của nhà ở truyền thống miền TNB chính là hệ khung chịu lực. Kết cấu khung gồm hệ thống vi kèo liên kết với các thanh xà dọc, vách ngăn và các tay đòn. Các thành phần này được kết nối với nhau bằng một chuỗi liên kết "mộng gỗ" mà không cần dùng đinh định. Điều này làm cho cấu trúc nhà truyền thống linh hoạt hơn và có thể phá dỡ dễ dàng khi muốn cơi nới hoặc dời nhà và cũng dễ bảo trì, sửa chữa khi có hư hỏng.

Vật liệu xây dựng thường là gạch, ngói đất nung, gỗ, tranh tre lá,... sẵn có tại địa phương. Các loại vật liệu tự nhiên này tạo nên vẻ đẹp giản dị, chân chất cho kiến trúc nhà ở truyền thống miền TNB.

1.3. Về giá trị văn hóa

Yếu tố văn hóa và tính cách người dân TNB ảnh hưởng nhiều đến kiến trúc nhà ở truyền thống miền TNB nên các giá trị văn hóa của kiến trúc nhà ở nơi đây được tạo tác nên từ các đặc tính như: tính hài hòa, tính linh hoạt, tính cộng đồng và văn hóa thờ cúng.

1.3.1. Tính hài hòa

Người Nam Bộ ưa thích an hòa, bình ổn nên luôn có mong muốn đạt được sự cân bằng giữa con người với con người, giữa con người với môi trường tự nhiên và giữa con người với môi trường xã hội. Việc chọn đất xây dựng nhà ở, bố cục tổng thể ngôi nhà luôn gắn liền với thiên nhiên, nương theo thiên nhiên, như xây nhà gần sông ngòi, kênh rạch, gắn liền với ruộng vườn,... nhằm hòa nhập hoàn toàn vào điều kiện môi trường tự nhiên, không chống lại thiên nhiên.

1.3.2. Tính linh hoạt

Sự linh hoạt của người dân miền TNB thể hiện rõ qua việc chọn đất ở, theo địa hình tự nhiên khác nhau để có hình dáng nhà khác nhau: ven sông có dạng nhà sàn, cặp lô có dạng nhà vườn, trên sông có dạng nhà bè,... Ngoài ra, các kiểu nhà còn được thay đổi linh hoạt để ứng phó với các điều kiện lũ lụt khác nhau.

1.3.3. Tính cộng đồng

Tính cộng đồng được thể hiện bằng việc vươn mái hiên kéo dài từ trong nhà ra phía ngoài để làm nơi trò chuyện, giao tiếp với làng xóm, láng giềng. Không gian tiếp khách được đặt trang trọng ở giữa nhà. Ranh giới giữa nhà này và nhà khác chỉ là tương đối, cổng hay cửa đôi khi chỉ mang tính chất trang trí, tượng trưng, và hầu như lúc nào cũng mở.

1.3.4. Văn hóa thờ cúng

Do đặc tính văn hóa đa thần, trong nhà ở truyền thống miền TNB còn có không gian thờ phụng các vị thần. Tuỳ theo từng quan điểm, tín ngưỡng của chủ nhà mà có các không gian thờ các thần khác nhau. Thông thường có ba không gian thờ chính: bàn thờ ông Thiên (thường được đặt ở trước sân, để cầu mưa thuận gió hòa, mang bình an cho gia đình), bàn thờ gia tiên (thờ ông bà tổ

tiên và thờ thần, được đặt ở nơi trang trọng nhất trong nhà), bàn thờ ông táo (đặt ở bếp).

2. QUAN ĐIỂM VỀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ KIẾN TRÚC NHÀ Ở TRUYỀN THỐNG TRONG THIẾT KẾ NHÀ Ở NÔNG THÔN MỚI TẠI CẦN THƠ

Vùng nông thôn mới chiếm hơn 2/3 tổng diện tích của Cần Thơ nên việc phát triển những vùng nông thôn mới rất cần được quan tâm nhất là trong giai đoạn hiện nay, khi mà Cần Thơ đang trong quá trình phát triển nhanh về các mặt kinh tế, kỹ thuật, văn hóa, xã hội,... Để góp phần phát triển và mau chóng ổn định đời sống tại những vùng nông thôn mới Cần Thơ, trước tiên cần cải thiện về nhà ở cho người dân nơi đây và hơn thế nữa là cần phát huy giá trị kiến trúc nhà ở truyền thống của miền TNB trong thiết kế, xây dựng nhà ở mới tại đây để không chỉ phù hợp với điều kiện tự nhiên, kinh tế, văn hóa, xã hội trong giai đoạn mới mà còn giữ gìn các giá trị đặc trưng của địa phương.

Quan điểm thứ nhất: Phát huy yếu tố thích ứng với điều kiện tự nhiên vì đây là yếu tố quan trọng liên quan đến đời sống sinh hoạt, sản xuất của người dân trong khu vực cũng như là ảnh hưởng đến chất lượng đời sống của người dân nơi đây. Vì vậy, có thể nói thích ứng với điều kiện tự nhiên là yếu tố tiên quyết trong phát huy các giá trị kiến trúc nhà ở truyền thống và là tiền đề để đưa ra các giải pháp thiết kế cho kiến trúc nhà ở nông thôn mới tại Cần Thơ để phù hợp với các đặc trưng của vùng miền.

Quan điểm thứ hai: Phát huy về yếu tố truyền thống của kiến trúc nhà ở truyền thống miền TNB là học hỏi, tiếp thu các giá trị của "người đi trước" nhưng không phải là sao chép lại kiến trúc truyền thống mà là học hỏi và thay đổi một cách linh hoạt các giá trị truyền thống này nhằm áp dụng khả thi vào thiết kế nhà ở nông thôn tại Cần Thơ trong điều kiện đổi mới như hiện nay.

Quan điểm thứ ba: Phát huy được giá trị văn hóa truyền thống vào kiến trúc nhà ở nông thôn mới tại Cần Thơ để phù hợp với văn hóa, xã hội hiện nay.

3. CÁC NGUYỄN TẮC VỀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ KIẾN TRÚC NHÀ Ở TRUYỀN THỐNG TRONG THIẾT KẾ NHÀ Ở NÔNG THÔN MỚI TẠI CẦN THƠ

Thứ nhất: phát huy các giá trị văn hóa kiến trúc truyền thống và đương đại song song bình đẳng với nhau. Phù hợp với điều kiện vật chất và tinh thần. Chú trọng bố cục cân xứng, tỷ lệ hài hòa, phù hợp với triết lý thiết kế.

Thứ hai: có giải pháp quản lý tốt, đảm bảo hiệu quả kinh tế và môi trường cảnh, ưu tiên áp dụng các kết cấu tháo lắp linh hoạt, nghiên cứu kỹ thuật mỏng mèo cực hay cho các đế vật liệu hiện đại.

Thứ ba: chọn hướng nhà, hướng khu đất theo cách truyền thống là chọn hướng Nam, Đông nam, hướng đón gió, hướng sông ngòi, đường giao thông nhằm đáp ứng yêu cầu tối đa chiếu sáng và thông gió tự nhiên.

Thứ tư: thiết kế hài hòa với thiên nhiên, tận dụng hệ sinh thái xung quanh nhà vào việc điều tiết vi khí hậu, giảm thiểu bức xạ mặt trời. Bảo vệ hệ thống sinh thái, giảm bớt tác hại đến môi trường.

Thứ năm: sử dụng vật liệu tự nhiên cho xây dựng, đặc biệt là các vật liệu xây dựng địa phương truyền thống như: tre nứa, phên lá, ngói,... Tái sử dụng nguyên vật liệu, năng lượng tối đa. Hạn chế việc sử dụng các phương tiện, kỹ thuật tiêu tốn năng lượng. Kết hợp với các vật liệu hiện đại để giảm thiểu điện năng tiêu thụ như tấm pin mặt trời, tấm poly lấy sáng...

Thứ sáu, ưu tiên tối đa việc sử dụng tiết kiệm và hiệu quả các nguồn năng lượng tự nhiên, bao gồm năng lượng mặt trời, năng lượng gió, địa nhiệt. Nên áp dụng các giải pháp lấy sáng, lấy gió theo vật lý kiến trúc hiện đại kết hợp với các giải pháp thụ động truyền thống, hỗ trợ nhau tăng hiệu suất.

Thứ bảy, áp dụng công nghệ hiện đại để giảm thải chất thải, khí, nước thải, gây ô nhiễm môi trường, thậm chí có thể tận dụng vào sinh hoạt, sản xuất trong mô hình vườn ao chuồng, hệ thống thu nước mưa sinh hoạt, hệ thống ủ phân tạo khí gas....

Thứ tám, sử dụng cây xanh mặt nước như là một số nhân tố tạo cảnh quan môi trường, làm sạch không khí. Bố trí cây xanh ở những nơi có thể bố trí, biến vỏ bao che thành không gian xanh. Mở rộng diện tích mặt nước.

Thứ chín, trong điều kiện khí hậu nhiệt đới, bức xạ mặt trời thường có cường độ lớn. Do đó cần đảm bảo về khoảng cách giữa các công trình, điều kiện thông gió, chiếu sáng tự nhiên, an toàn khi có hỏa hoạn....

Thứ mười, dựa trên cơ sở thực tế của nhà ở truyền thống miền TNB kích thước là bội số của 600mm từ hành lang, hàng hiên, giao thông trong nhà và một số không gian khác. Nguyên lý thiết kế nhà dân dụng cũng có nhắc đến kích thước hợp lý cho một luồng người đi, thoát hiểm là 600mm. Dựa vào các cơ sở nói trên ta có thể triển khai đưa vào áp dụng xây dựng hàng loạt theo mô-đun kích thước bội số của 600mm cho các công trình nhà ở nông thôn mới tại Cần Thơ.

4. ĐỊNH HƯỚNG PHÁT HUY GIÁ TRỊ KIẾN TRÚC NHÀ Ở TRUYỀN THỐNG TRONG THIẾT KẾ NHÀ Ở NÔNG THÔN MỚI TẠI CẦN THƠ:

4.1. Định hướng chung về giải pháp thiết kế nhà ở nông thôn mới

4.1.1. Bố cục tổng thể

Bố cục nhà cần phải đảm bảo thuận lợi và phù hợp với tập quán sinh hoạt và sản xuất của từng hộ gia đình và có ảnh hưởng rất quan trọng đến môi trường sống và chất lượng cuộc sống của gia đình. Bố trí không gian phụ, bếp, bãi xe, nhà vệ sinh nên bố trí gọn vào một góc của khu đất để tạo bộ mặt cảnh quan cho ngôi nhà.

Chọn hướng nhà có ý nghĩa rất lớn trong việc phát huy giá trị kiến trúc nhà ở truyền thống về phát triển và cải thiện kinh tế, hướng nhìn cảnh quan thiên nhiên. Đồng thời, việc chọn hướng nhà theo hướng đón gió còn giúp cải thiện môi trường khí hậu trong nhà. Chuồng trại chăn nuôi, nhà vệ sinh cần đặt cuối hướng gió so với nhà chính. Bố trí nơi kín đáo, và xem xét mối quan hệ với các thành phần chính khác của nhà ở lân cận để bố trí phù hợp.

4.1.2. Tổ chức không gian chức năng

Tùy theo điều kiện kinh tế cũng như nhu cầu sử dụng của gia chủ, nên áp dụng các giải pháp kiến trúc cho phép thay đổi linh hoạt không gian kiến trúc bên trong để phù hợp với nhu cầu sử dụng của chủ nhà, đáp ứng đầy đủ các nhu cầu về không gian ở, không gian giao tiếp và không gian chăn nuôi, sản xuất.

4.1.3. Tổ chức thông gió tự nhiên

Thông gió tự nhiên là phương pháp chi phí thấp mà hiệu quả cao. Muốn tổ chức thông gió tự nhiên tốt cho công trình cần phải bố trí các phòng theo kiểu thông gió xuyên phòng. Hành lang nhà có thể bố trí một bên hay hai bên thuộc vào đặc điểm khí hậu cụ thể tại địa điểm xây dựng. Không nên bố trí các tường ngang vuông góc với hướng gió chủ đạo. Diện tích cửa sổ hai phía của phòng bằng nhau. Chiều cao cửa sổ cần được bố trí hợp lý.

4.1.4. Xử lý lớp vỏ bao che

Yêu cầu cơ bản đối với che nắng là hạn chế thấp nhất bức xạ mặt trời trực tiếp chiếu vào phòng, chống chói và cải thiện được

điều kiện vi khí hậu trong nhà. chói. Mặc dù cần hiệu quả trong việc che mưa, che nắng nhưng vẫn cần xử lý lớp vỏ bao che phù hợp về tính thẩm mỹ mang những đặc trưng của kiến trúc nhà ở truyền thống miền TNB.

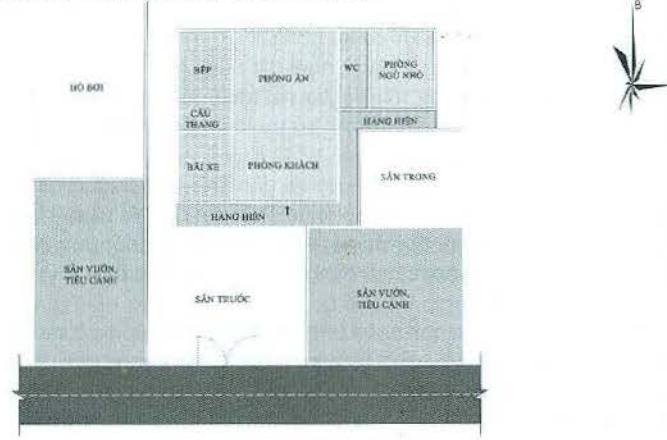
4.1.5. Vật liệu xây dựng

Ngày nay vấn đề kiến trúc thân thiện với môi trường ngày càng được chú trọng. Vì thế, việc sử dụng nguyên vật liệu thân thiện với môi trường, có thể dễ dàng tái sử dụng được đặt lên hàng đầu. Bên cạnh đó để giảm thiểu chi phí vận chuyển cũng như góp phần mang nét đặc trưng vùng miền thì việc sử dụng nguyên, vật liệu ở địa phương cần được khuyến khích nhất là đối với các công trình có mong muốn gìn giữ bản sắc kiến trúc truyền thống.

4.2. Định hướng giải pháp thiết kế cho từng loại nhà ở nông thôn mới

4.2.1. Nhà biệt thự vườn

Nhà biệt thự vườn là loại hình nhà ở được xây dựng trên một khoảng đất có diện tích lớn, được thiết kế với cảnh quan là những vườn cây, tiểu cảnh, hay đài phun nước, bể cá xung quanh, là sự hòa hợp giữa kiến trúc và thiên nhiên. Biệt thự vườn có diện tích sân vườn lớn, mật độ xây dựng thấp và thường được xây dựng ở những vùng quê yên tĩnh, hay ở những vùng ngoại thành, nơi có phong cảnh đẹp, mật độ dân số thấp.

Không gian sinh hoạt chính.

Không gian sinh hoạt phụ.

Không gian chuyển tiếp.

Hình 1. Sơ đồ định hướng chung bố cục nhà biệt thự vườn

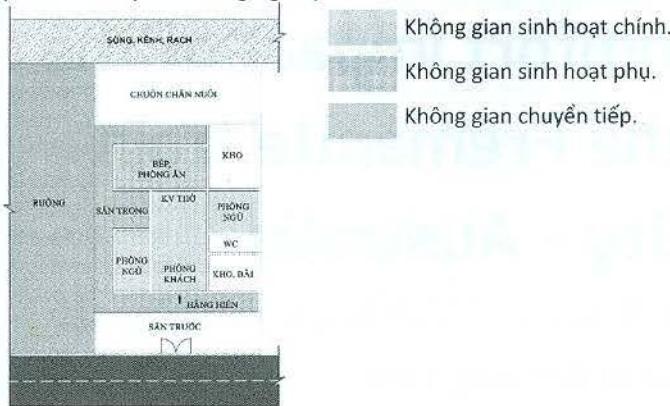
Thiết kế biệt thự vườn cần chú trọng đến yếu tố cảnh quan để tạo ra sự hài hòa với thiên nhiên xung quanh. Việc thông gió và chiếu sáng tự nhiên cho loại hình nhà biệt thự vườn thì khá đơn giản nhưng vì không gian sân vườn lớn nên 4 mặt của căn nhà đều tiếp xúc với ánh nắng. Vì vậy, việc chống nóng, chống chói là hết sức quan trọng, nên tổ chức nhiều không gian cây xanh, mặt nước vừa giúp cải thiện được môi trường khí hậu vừa giúp làm đẹp cảnh quan bên trong khu đất.

Có thể tổ chức nhiều không gian mở, không gian sinh hoạt công cộng trong nhà và ngoài trời để tăng sự gắn kết giữa các thành viên trong gia đình và giữa gia đình với xã hội. Không gian tầng trệt có thể được bố trí linh hoạt thay đổi diện tích sử dụng khi cần thiết. Bố trí cổng rào tránh bên ngoài nhìn trực diện vào của chính của nhà.

4.2.2. Nhà ở thuần nông

Để duy trì cuộc sống, người dân nông thôn chủ yếu dựa vào việc làm nông: chăn nuôi, trồng lúa gạo...ngoài ra không có thu

nhập cũng như không có các hoạt động sản xuất khác. Do đó, mỗi hộ gia đình đều có thói quen tự cung, tự cấp về lương thực, thực phẩm và sản phẩm nông nghiệp.

Hình 2. Sơ đồ định hướng chung bối cảnh nhà ở thuần nông

Để đảm bảo các nhu cầu về việc làm nông của chủ gia đình, nhà ở cần thiết phải duy trì các chức năng như ăn, ở, sinh hoạt, học tập, sản xuất nông nghiệp, làm nghề phụ và chăn nuôi. Nên xây dựng trong khu vực dân cư thưa thớt, khi xây dựng cần lưu giữ lại hình thức kiến trúc và giải pháp tổ chức không gian truyền thống, đảm bảo hạ tầng kỹ thuật, xử lý nước thải sinh hoạt, nước thải chăn nuôi và bảo vệ môi trường nông thôn, giải quyết tốt điều kiện vi khí hậu cho ngôi nhà, tăng cường thông gió, chiếu sáng tự nhiên và tiết kiệm năng lượng.

4.2.3. Nhà ở kết hợp sản xuất tiểu thủ công nghiệp

Đúng với tên gọi, loại hình nhà ở này không chỉ có chức năng ở mà còn có chức năng không kém phần quan trọng là hoạt động sản xuất tiểu thủ công nghiệp.

Việc tổ chức không gian chức năng cho loại hình nhà ở này không chỉ là không gian ở mà cần phải chú trọng đến không gian sản xuất sản phẩm tiểu thủ công nghiệp, trưng bày và bày bán sản phẩm tùy theo nhu cầu và sản phẩm mà gia đình đó sản xuất, góp phần giảm tỷ lệ hộ nghèo, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho người dân, thực hiện có hiệu quả chương trình xây dựng nông thôn mới, đồng thời bảo tồn, giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa của địa phương.

Hình 3. Sơ đồ định hướng chung nhà ở kết hợp tiểu thủ công nghiệp

4.2.4. Nhà ở trên cụm, tuyến dân cư

Loại hình nhà ở này được quy hoạch tại các trung tâm thị xã, thị trấn, ven đường giao thông, dành cho chức năng ở kết hợp với buôn bán thương mại.

Tổ chức không gian chức năng cho loại hình nhà ở này gồm chức năng chính như phòng tiếp khách, phòng sinh hoạt chung và phòng thờ cúng tổ tiên, phòng ngủ lớn, phòng ngủ nhỏ và học tập của trẻ em kết hợp với nhau.

- Không gian sinh hoạt chính.
- Không gian sinh hoạt phụ.
- Không gian chuyển tiếp.

Hình 4. Sơ đồ định hướng chung nhà ở trên cụm, tuyến dân cư

Các chức năng phụ trợ gồm không gian buôn bán, không gian giao dịch thương mại, kho chứa hàng hóa, bếp nấu và phòng ăn, khu vệ sinh; không gian để xe ô tô vận chuyển hàng hóa, sân trong lấy ánh sáng cho ngôi nhà, vườn sau nhà trồng cây xanh cải tạo điều kiện khí hậu. Không gian trưng bày, mua bán cần phải đặt gần trực đường giao thông chính ở cụm, tuyến dân cư.

5. KẾT LUẬN

Thực tế hiện nay, nhà ở mới xây dựng tại các khu vực nông thôn mới miền TNB nói chung và ở các vùng nông thôn mới tại Cần Thơ nói riêng vẫn còn nhiều khuyết điểm, hình thái kiến trúc vẫn còn chưa thích hợp với các điều kiện tự nhiên, kinh tế của địa phương, nhiều căn nhà có hình thức sao chép trông khá xa lạ với văn hóa, xã hội nơi đây. Mặt khác, qua những nghiên cứu và khảo sát kiến trúc nhà ở truyền thống miền Tây Nam Bộ, ta có thể nhận thấy nhiều giá trị ứng dụng vẫn còn rất phù hợp với những yêu cầu mới trong xây dựng nhà ở hiện nay. Do đó, nên phát huy các giá trị kiến trúc của nhà ở truyền thống miền TNB vào trong thiết kế kiến trúc nhà ở nông thôn mới tại Cần Thơ nhằm đáp ứng được nhu cầu ở an cư lạc nghiệp, đảm bảo môi trường sống, sản xuất, kinh doanh tốt, hiện đại, đồng thời gìn giữ được nét đặc trưng của địa phương.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Song Hoàn Nguyên, "Đặc trưng khai thác văn hóa truyền thống trong kiến trúc nhà ở tại các đô thị lớn VN", Luận án TS Kiến trúc, Trường Đại học Kiến trúc TP.HCM, 2016.

2. Tạp chí kiến trúc

<https://www.tapchikientruc.com.vn/>